

Creșterea Limbii Românești

-fondată în anul 2013, odată cu Legea
ZILEI NAȚIONALE A LIMBII ROMÂNE

Cel mai vechi oraș din Transilvania, mai vechi decât piramidele egiptene

Arheologii români au făcut o descoperire de senzație în județul Hunedoara! Aici, în Ardeal, a fost descoperit un oraș imens, cel mai vechi din România și chiar mai vechi decât piramidele egiptene!

De cele mai multe ori, arheologii români au ocazia de a descoperi Istoria României, ascunsă sub straturi de pământ, doar când autoritățile vor să mai construiască una-alta.

E și cazul celui mai vechi oraș din Transilvania, ridicat pe la anul 4.200 î.Hr, înainte să apară piramidele din Egipt (2.630 – 2.611 î.Hr.).

Așezarea a fost descoperită în timp ce muncitorii săpau pentru amenajarea autostrăzii Sibiu- Nădlac.

Se întinde pe 100 de hectare

În zona Turdaș, în apropiere de râul Mureș, arheologii sibieni au descoperit cel mai vechi oraș din Transilvania. „Pe 1.290 metri de duct și pe brațe, ce se întind pe alți 300 de metri, am descoperit un sistem de fortificație, de împrejmuire, de palisade, de șanțuri succesive și ziduri.

Am descoperit două porți de intrare în sistemul de fortificație și turnuri. Totul este din lemn, bineînțeles. Un sistem de apărare din acea vreme, pe o așa mare suprafață, nu s-a putut cerceta în Europa: costă foarte mult.

Noi am avut această șansa datorită autostrăzii. Acum putem să argumentăm, calitativ și cantitativ, existența unei așezări proto-urbane aidoma marilor așezări din Orient”, adaugă Sabin Adrian Luca.

Sistemul de fortificații descoperit de arheologii sibieni e oglinda celui pe care Nicolae Vlăssă îl descoperise incizat pe o tăbliță. Ideea lui Vlăssă că, pe această tăbliță, locuitorii vechiului oraș au desenat sistemul de fortificații al așezării a fost astfel confirmată. Specialiștii cred că acest sistem de fortificații ocroteau un nucleu care avea, probabil, 100 de hectare. Delimitări existau și în interiorul așezării, mai ales că aceasta s-a extins tot extins din interior spre exterior.

De interes este și arhitectura caselor din acest oraș: „case imense, și ca înălțime și anvergură, cu podina suspendată”. Altfel spus, din cauza deselor inundații care afectau perimetrul, oamenii și-au construit case suspendate, pe stâlpi imenși de 6-8 metri. Inundațiile afectau însă pivnițele și vetrele care se găseau la nivelul solului, așa că așezarea era refăcută după calamități ale naturii. S-au descoperit astfel șase orizonturi de arhitectură suprapuse, dar și un număr foarte mare de complexe arheologice: peste 3.000, în condițiile în care,

în alte locuri, câteva situri abia totalizează împreună 2.000 de complexe arheologice.

„De ce spun că e primul oraș din Transilvania, ca să nu spun cel puțin din sud – estul Europei: pentru că am descoperit un sistem de fortificație, de împrejmuire, compus din 11 palisade și șanturi succesive, pe o profuzime de 200 de metri. Am descoperit două porți de intrare în sistemul de fortificație, cu turnuri, totul din lemn. Acest sistem, de o așa de mare dimensiune, nu s-a putut cerceta în Europa fiindcă costă foarte mult.

Am surprins aceste palisade, șanturi, turnuri, care ocroteau un nucleu care, din punctul meu de vedere, în stadiul inițial avea cam 100 de hectare împrejmuit. Faptul că este consacrat după toate regulile vedem din faptul că, la distanțe de aproximativ 200 de metri, în interiorul primei sau celei de-a doua fortificații este pus câte un sacrificat. Am găsit vreo cinci (schelete – n.r.). Ceeace este curios este că niciunul nu e în aceeași poziție, deci e clar că e sacrificiu, nu este o înmormântare. I-au sacrificat în diverse ritualuri. Sunt puși fie pe burtă cu mâinile și picioarele legate, fie pe spate cu mâinile și picioarele legate, fie cu capul tăiat și pus pe piept”, a declarat directorul muzeului Brukenthal.

Potrivit acestuia, așezarea de la Turdaș a fost un centru regional de producție și distribuție a ceramicii, fapt dovedit de descoperirea unui număr foarte mare de cuptoare și obiecte din ceramică, de la vase, în stilul Turdașului, „unic în Europa”, până la statuete

antropomorfe, zoomorfe, și „statuete pe tron”, care exemplifică regalitatea și care au mai fost găsite doar în „două – trei situri din Europa”.

„Trebuie să ne gândim la un mare centru regional al acelui moment. Am găsit explicația asupra numărului mare de vase și statuete de lut descoperite aici. Am găsit 60 de cuptoare pentru arderea obiectelor de mici dimensiuni și singura concluzie care se poate trage este că aici se făceau statuetele, idolii pentru o țară. Și această mare așezare sacră cu caracter urban livra aceste piese, consacrate deja, spre comunități.

E singura așezare din toate cele cercetate până acum din Europa neolitică care are un număr așa mare de cuptoare. (...) Putem argumenta ideea că suntem în fața unei așezări protourbane a doua din marile așezări din Orient, o așezare care avea sigur regi, datorită statuilor pe tron”, a explicat Sabin Luca.

„Săpăturile din ultimul an și jumătate au creat un nou muzeu, avem deja mii de piese întregi restaurate, extrem de reprezentative, unicat, de la ceramică la metal, de la piatră la os. La cercetarea aceasta se va mai lucra patru-cinci ani până când vom tipări volumele. (...) Până acum s-a cercetat un eșantion ceramic de doi-trei la sută și s-a cercetat cam trei-patru la sută din oase. La cea mai mare cercetare din Europa nu poți să estimezi nimic, decât că la final vom raporta cel mai mare eșantion ceramic cercetat în Europa, cel mai mare eșantion osteologic cercetat în

Europa, cel mai mare, pentru că asta a fost norocul nostru”, a adăugat Sabin Luca.

Scrieri de 7.000 de ani în aceeași zonă

Civilizației Turdaș îi aparține și cea mai veche scriere din lume (aproximativ 7.000 de ani). Este vorba despre celebrele tăblițe de lut descoperite, în anul 1961, la Tărtăria, localitate situată între Alba Iulia și Orăștie. Acestea sunt inscripționate cu semne asemănătoare cu cele ale scrierii sumeriene, dar cu cel puțin o mie de ani mai vechi decât orice alfabet. Scrierea a rămas, deocamdată, nedescifrată.